

**AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 70.
MELLÉKLET: 4 db**

TÁRGY: Német nemzetiségi tanösvény létrehozása

E L Ő T E R J E S Z T É S

**ÁCS REZSŐ POLGÁRMESTER ÚR
DÖNTÉSHOZATALI ÜLÉSÉRE**

ELŐTERJESZTŐ: dr. Göttlinger István aljegyző

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE: dr. Horváth Annamária oktatási referens

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA: GVB és KCV tagjai az elnök útján
Zaják Rita önkormányzati tanácsnok

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

dr. Göttlinger István aljegyző

Terjedelem: 1 + 4 oldal

Tisztelt Polgármester Úr!

Magyarország kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése egyértelműen rendelkezik a tekintetben, hogy a veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja az ott megjelölt kivétellel. A központi jogszabály értelmében sem a képviselő-testület, sem a bizottságok ülésének a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) szerinti összehívására nincs lehetőség, a képviselő-testület valamennyi hatáskörét a polgármester gyakorolja, a képviselő-testületnek nincs döntési jogköre.

Arra természetesen van mód, hogy a polgármester a kialakult járványügyi helyzetben e-mailben vagy más módon a döntést megelőzően kikérje a képviselő-testület tagjainak véleményét, a döntés felelőssége azonban a polgármesteré.

A bizottságok alapvetően a képviselő-testület által átruházott hatáskört gyakorolnak, így ezekben a kérdésekben is a polgármester dönt. A kiadott állásfoglalás okfejtése szerint a közgyűlés által átruházott hatáskörökben a bizottságoknak sincs döntési jogköre.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Farkas Pál Györgyné, 2021. január 14-én kelt levéllel kereste meg **Szekszárd Megyei Jogú Város polgármesterét**, melyben **támogatását kérte a német nemzetiségi tanösvények létrehozására kiírt pályázaton való részvételükkel kapcsolatban.**

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2015-ben indította el a „Magyarországi német tanösvények” projektet, melynek célja a magyarországi német kultúra és identitás erősítése. A kezdeményezés jegyében további pályázatok kiírására került sor „Hálózatépítés magyarországi német településeken” programpont alatt, melyet a Német Szövetségi Köztársaság anyagilag is támogat.

Eddig kilenc tanösvény átadása történt meg, Tolna megyében elsőként 2019-ben Bátaszéken.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat megyeszékhelyként elsőként szeretné megvalósítani a tanösvényt. A pályázat benyújtásának határideje 2021. február 15.

A **tanösvényről és a megvalósítás céljáról, mikéntjéről** az előterjesztés mellékletei adnak bővebb tájékoztatást, a <https://lehrpfad.hu> internetes oldalon pedig megtekinthetők a már megvalósult tanösvények.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat törekvése a nemzetiségi kultúra és identitás erősítésére, az információk széleskörű terjesztésére, a turisztikai vonzerő növelésére

maximálisan méltányolandó, hiszen e célok megvalósítása nemcsak **a német nemzetiségi közösségnek**, hanem **a város minden polgárának** és a Szekszárdra látogatóknak is **érdeke**. Az elnök tájékoztatása szerint a pályázat készítői komoly szakmai felkészültségükkel igen alapos, lelkiismeretes munkát végeztek már eddig is.

A nyertes pályázatban foglaltak **megvalósításának módja azonban aggályos lehet**.

A **tanösvény tervezett hét állomása** (Megyeháza, Szentháromság-szobor, Bezerédj utca 5., Szent János és Pál kápolna, Liszt Ferenc Zeneiskola, Deutsche Bühne Ungarn, Borkút) **a város szűken vett belvárosában kapna helyet**. A pályázati kiírásban meghatározott **ismertető táblák** mérete is nagyjából az erdei tanösvényeken általában megszokott nagyságú, **2 X 1 méteres, tetővel ellátott, mindkét oldalán szöveges információt tartalmazó objektum interaktív elemekkel is ellátva**.

Ekkora, körbejárható táblák elhelyezése **jelentősen módosíthatja a városképet** és kihatással lehet elsősorban a gyalogos közlekedésre. Amennyiben a táblák zöldterületre kerülnek, ezen területek funkciója is megváltozik.

Jelen előterjesztés a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság, valamint a Kultúra, Civil szervezetek és Városmarketing Bizottság tagjai részére megküldésre kerül a véleményük kikérése céljából.

Kérem a Tisztelt Polgármester Urat az előterjesztés alapján a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2021. február 02.

dr. Göttlinger István
aljegyző

Határozati javaslat

Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármestere

Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlésének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti - hatáskörében eljárva a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben az alábbi határozatot hozza:

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének/2021. (...) határozata német nemzetiségi tanösvény létrehozásáról

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti - hatáskörében eljáró Szekszárd Megyei Jogú Város polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben dönt arról, hogy

„A”

a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzatnak német nemzetiségi tanösvény létesítése tárgyában benyújtandó pályázatát támogatja.

Határidő: A döntéshozatal napja

Felelős: Ács Rezső polgármester

„B”

a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat német nemzetiségi tanösvény létesítése tárgyában benyújtandó pályázatát elviekben támogatja, ám a megvalósításnak a pályázatban megjelölt típusú információs táblákkal történő lehetőségét Szekszárd Megyei Jogú Város belvárosában nem látja kivitelezhetőnek, biztosíthatónak.

Határidő: A döntéshozatal napja

Felelős: Ács Rezső polgármester

Veszélyhelyzeti indokolás
Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármesterének 2021. február hó x napján közzétett
.../2021. (...) számú határozatához

Magyarország kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint a veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének a feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Farkas Pál Györgyné, 2021. január 14-én kelt levéllel kereste meg Szekszárd Megyei Jogú Város polgármesterét, melyben támogatását kérte a német nemzetiségi tanösvények létrehozására kiírt pályázaton való részvételükkel kapcsolatban.

A pályázat benyújtásának határideje 2021. február 15.

Mindezek miatt a határozatban való polgármesteri döntés a Mötv. 9. §-ában meghatározott jóhiszemű és megfelelő joggyakorlás elvével összhangban áll, a veszélyhelyzethez mérten is szükséges és arányos, nem haladja meg a veszélyhelyzetre való indokolt reagálóképesség feltételét biztosító mértéket.

A határozat tárgya nem tartozik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVII. törvény 46 § (4) bekezdésében meghatározott azon esetek közé, melyeknél a törvény a polgármester feladat és hatáskörének a gyakorlását veszélyhelyzetben korlátozza.

Magyarországi német tanösvények

Információk a benyújtandó pályázathoz

2020. december 18-án jelent meg a BMI pályázati kiírása:

Német nemzetiségi tanösvények létrehozásának támogatása

A Német Szövetségi Köztársaság a Szövetségi Belügyminisztériumon keresztül 2021-ben újra támogatja a német nemzetiségi tanösvények létrehozását. A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat **pályázatot** szeretne benyújtani ebben a témában.

Előzmények

A tanösvények az ismeretközvetítés egyre népszerűbb formái közé tartoznak. Ezek a tematikus útvonalak a természetjáráshoz kapcsolódóan - hagyományosan egy földrajzi tájegység állat-növényvilágát, természetföldrajzi jellegzetességeit- mutatják be a különböző állomásokon, információs táblákon. Újabban interaktív és multimédiás kiegészítők, kísérő füzet segítségével.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2015-ben a tanösvény formáit, módszertani elemeit megtartva, témáját, célkitűzéseit és tartalmát illetően új kezdeményezést indított el: **A magyarországi német tanösvények** (Ungarndeutsche Lehrpfade) projektet. **Ennek célja:** a magyarországi német kultúra és identitás erősítése új, modern fenntartható módszerekkel. A sikeres kezdeményezés jegyében további pályázatok kiírására került sor: „**Hálózatépítés magyarországi német településeken**” programpont alatt, melyet a Német Szövetségi Köztársaság Belügyminisztériuma anyagilag támogat. Országos méretű projektről van szó, melyhez a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat is csatlakozni kíván. Eddig 9 tanösvény átadására került sor, az első Tolna megyei 2019-ben Bátaszéken. A 2021- es évben mi szekszárdiak szeretnénk egy tanösvényt megvalósítani elsőként egy megyeszékhelyen.

Ezzel önkormányzatunk azt szeretné elérni, hogy az egymás mellett élést sokkal inkább a különböző korú és különböző érdeklődésű csoportok együttműködése váltsa fel. Célunk, hogy egy-egy projekt mentén lendületet kapjon a közösségi élet, miközben a városban kézzelfogható értéket hozunk létre. Olyan tematikus útvonalat tervezünk, ahol állomások (információs táblák) kalauzolnak el a városban és amelyek a múlttól, jelenről, helyi épületekről, szokásokról, történelemről, a város fontos személyiségeiről közvetítenek információkat. A figyelemfelkeltő táblák, interaktív elemekkel ellátott táblák, QR- kódos rendszerrel, kísérő füzetrel. Az írásos utikalauzok feladata az lesz, hogy felkeltsék a tanösvényt végigjárók érdeklődését, gyarapítsák tudásukat. Turisztikai vonzerővé válhat.

Célunk, hogy a tanösvény a város büszkesége és látványossága legyen!

Mottó: „**Csomagoljuk hagyományainkat modern köntösbe annak érdekében,**

hogy a ma embere számára is érdekesek és tanulságosak legyenek.”

A tanösvényhez 7 állomást, azaz 7db információs táblát terveztünk, fő eleme a fa tartószerkezetű (100x200cm) kis tetővel ellátott, UV védett tábla (100x80cm), melynek két oldalán ugyanaz a szöveg szerepel: az egyikén német, a másikon magyar nyelven.

Az egyes állomásokon azonban nem csak a táblák, hanem azok környezete is hordoz vonatkozó információkat, mégpedig kreatív, interaktív játékos installációk formájába.

Szekszárd, 2021. 01. 13.

Farkas Pálné

SZNNÖ elnök

Német Nemzetiségi Tanösvény Szekszárdon

Lehrpfad

/ Tervezet /

Vezérmotívum (Leitmotiv): „**Szellemi közösség, egymás mellett élés**”

Themen der Tafeln:

1. Schwäbische Türkei városa: Alisca

- Tolna megyei németek a betelepítéskor (Szenyéri Zoltán írása alapján)
- 1709-től ma is létező Tolna megyei települések **Térkép** alapján (262.o)
- Tolna megye német nemzetiségű lakossága a 19. sz. közepén
- A megyében élő németek származási területei
- Települések megoszlása nemzetiségek szerint (kördiagram megoldás)
- Vallás, felekezethez tartozás. Elemi iskolák adatai
- 20.század: Az elmagyarosodott városi némettség mellé a háború után a környékbeli falvakból elűzött és Szekszárdon menedéket találó családok érkeztek. Sok német családnév utal viselőinek német eredetére. (nevek felsorolása) Családfa, viselet, használati eszközök a családban.

2. Tiszteltessék, dicsértessék a szekszárdiakat

- Béla tér, Szentháromság szobor, Német utca
- Római katolikus templom, belvárosi plébánia
- Szentháromság szobor története- Trautsohn József szerepe
- Német utca története, a 19. század főutcája, itt kaptak házhelyet, elhagyott düledező házakat gróf Trautsohn József Schwarzwaldból

ideköltözött telepesei. A telepések tekintélyes polgárokká vált utódai építették a jellegzetes hangulatú házsorokat. / Szekszárd a 18.

században és a 19. sz. első felében/Dr. Töttös Gábor: Történelmi séták Szekszárdon/ Jellegzetes épületek és neves szekszárdiak.

Itt lakott a „Szekszárdi mise” c. kisregény főhőse is, akinek alakját Baka István Séner Jánosról mintázta.(Újvárosi templom)

3. „A több lábon álló” német-magyarok

- Dunántúli, németes, közép- európaias ízlésű nagygazdák, kézművesek, kereskedők lakta belváros.
- A 18. sz. a németországi betelepítések, a céhek alakulásának, a városi címerhasználat bevezetésének százada.
- Családnevek: Gruner, Hagen, Hornung, Islistecker, Klézl, Oswald, Pehmt, Piller, Placzakner, Prantner, Puksz, Schneider, Schrott, Teiszinger, Trajber.
A felsoroltak közül Grunert, Pehmt, Pukszt és Schneidert kétszer, Placzaknert hatszor választották meg bírónak. Az elöljáróság három vezetője német volt.
- Foglalkozásukra nézve többnyire szőlősgazdák. De van köztük kőműves: Czvenk Mihály, kovács: Gruner Márton, kádár: Pehm József.
- Itt lehetne megemlíteni a még ma is funkcionáló kézműveseket: Petrits mézeskalácsos (Lebkuchenbäcker), Steig fazekas (Töpferei), Nepp szíjgyártó és bőrdíszműves(Sattlermeister,Lederbearbeiter)stb.

4. Villám, vihar és jégverés ellen – Istentisztelet anyanyelven

- Szent János- Pál Kápolna története: német bevándorlók építették, akik az akkori Német utcában laktak. (1740)
- Szluha György plébános 1802-ben felújította és kibővítette-kórház kápolnája lett.
- Szent Flórián szobor, Irgalmasrendi apácák története.
(Szekszárdi füzetek 3.)

5. „Fekete Elefánt” - Augusz- ház

- Augusz Antal és Liszt Ferenc kapcsolata, Liszt emlékek
(Részletesen a „Szekszárdi füzetek 4.” -ben olvasható)
- Augusz-ház három épületből álló együttes. A ház legrégebb déli részében a Fekete Elefánt Szálló működött, melynek II. József is vendége volt. A középső árkádos részben töltött hosszabb időt Liszt Ferenc. A ház tornya Liszt javaslatára épült.
- Garay tér- épületei, Garay János emléktábla, a költőről elnevezett intézmények
- Garay János német nyelvkönyve (akár idézettel utalni)

6. Kulturális élet, örökségünk

„Mely ölelve tartja a jelent

Mely a hűség szép emlékezetével

Csüng a múlton és jövőt teremt”...(Vörösmarty)

- Deutsche Bühne Ungarn -épületének története, jelentősége, alakulása, fő feladata, kapcsolatai, előadásai
- A német nemzetiségi hagyományápolást végző, a német nemzetiségi

közösséget egybetartó civil szervezetek, ezek múltja, tevékenysége a nemzetiségi kultúra megtartásában, szerepük a város kulturális életében. (Zwischen den Generationen eine Brücke bauen)

- Szekszárdi Német Nemzetiségi Egyesület (Pünkösdi Fesztivál,sváb bálók sváb Lakitelek,Német Kisebbségi Önkormányzat)
- Mondschein Kórus Egyesület
- Ifjúsági Fúvószenekar
- Szekszárdi Német Nemzetiségi Tűzoltó Fúvószenekar Egyesület
- Sternlein Egyesület

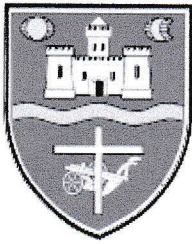
7. „Őseink szelleme a palackban” A szőlő és bor városa

A szőlő, a bor a város életének kötőszöve. Megtestesül benne az apáról fiúra örökített tudás és hagyomány, a közösséghez tartozás lélekmelengető tudata.

Az én sorsom, hogy a gyerekkoromban megélt sváb borosgazda múltat életre leheljem. (Heimann Zoltán)

- Vármegyeháza, külső udvara,
- Kétezer éves múltú szőlőtermesztés
- Schwartz Alajos – az egyetlen magyarországi, szekszárdi születésű, világhírű borkereskedő megemlézése
- Borkút- a szekszárdi borvidéki borút egyik jelentős állomása
- Német telepések leszármazottjai:
Vesztergombi Ferenc, Takler Ferenc, Eszterbauer János, Heimann Zoltán, Fritz József, Prantner Ferenc-borászatuk, családi címerük, sváb gyökerek bemutatása.

A tanösvény utolsó állomásán egy lehetőséget ajánlunk:
A vármegyeházi interaktív kiállítás megtekintését.

Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat
Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
7100 Szekszárd, Rákóczi Straße 69-71
levelezési cím: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

Ács Rezső

Tárgy: Támogatói nyilatkozat
kérese

Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármesterének

Tisztelt Polgármester Úr!

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat német nemzetiségi tanösvény létesítése tárgyában pályázatot szeretne benyújtani a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatához (MNOÖ). Ehhez kérem Polgármester Úr együttműködési, támogatói nyilatkozatát. (A pályázat beadási határideje: 2021. február 15.)

Városunk kulturális, vallási és gazdasági életében az itt élő német nemzetiség hosszú idő óta kulcsfontosságú szerepet tölt be. Projektünk egy fejlesztési lehetőség, mely nem csak a városban élő különböző korosztály számára ad információt, de turisztikai szempontból is figyelemfelkeltő.

Célunk, hogy a pályázat pozitív elbírálása esetén minél szélesebb körben megismertessük a várost, a szekszárdi németek történetét, örökölt kultúráját és hagyományait, szőlő és borkultúráját belföldön és külföldön egyaránt.

Mellékelten küldöm a tanösvény tervezetét, az útvonaltervet és a háttér információt.

Szekszárd, 2021. január 14.

Üdvözlettel:

Farkas Pálné

Farkas Pálné

elnök

